



Kronika Katedry Historii Prawa za rok 2018

W 2018 r. pracownicy Katedry kontynuowali prowadzone od lat badania. Podobnie jak w latach poprzednich przedmiotem ich zainteresowania były zagadnienia ustrojowe, prawno-sądowe i problemy związane z wymiarem sprawiedliwości Rzeczypospolitej od czasów wczesnonowożytnych aż po wiek XX. W Katedrze prowadzono badania nad prawem karnym w II Rzeczypospolitej i PRL, sądownictwem III Rzeszy, dziejami nauczania prawa na Śląsku, jak i ustrojami państw europejskich. Prowadzono również badania nad historią prawa rzymskiego w Polsce XIX i XX w. Uzyskane wyniki zostały ogłoszone na łamach polskich i zagranicznych czasopism.

Pracownicy Katedry uczestniczyli w wielu konferencjach naukowych, zarówno krajowych, jak i międzynarodowych. Prof. dr hab. M. Mikołajczyk na specjalne zaproszenie organizatorów podczas końcowej sesji plenarnej XXVII Ogólnopolskiego Zjazdu Historyków Ustroju i Prawa oraz Doktryn Politycznych i Prawnych w Lublinie (10—12 września 2018 r.) dokonał szczegółowego podsumowania i oceny przebiegu konferencji. Dr hab. Anna Stawarska-Rippel była współautorką referatu plenarnego pt. *Wojny XX wieku i ich skutki dla ustrojów państwowych i prawa*, wygłoszonego na tym samym zjeździe. Na tym samym zjeździe dr Andrzej Drogoń wygłosił referat pt. *Wpływ I wojny światowej na zmiany ustrojowe ziem śląskich — powstanie „samorządowego” województwa śląskiego w okresie II RP*, a mgr Konrad Graczyk *Przestępstwa wrześnie w orzecznictwie Sądu Specjalnego w Katowicach (Sondergericht Kattowitz)*. Dr hab. Anna Stawarska-Rippel była również współautorką referatu (z dr hab. M. Habdas) pt. *When love says goodbye — from multiple legal solutions to legal (r)evolution and challenges concerning divorces in Poland* na międzynarodowej konferencji w Rydze (11—13 stycznia 2018 r. 3rd Annual CEENELS Conference Legal Traditions and Legal Identities in Central and Eastern Europe Rīga). Ponadto dr hab. Anna Stawarska-Rippel oraz dr Tomasz Adamczyk wzięli aktywny udział (liczne głosy w dyskusji) w konferencji pt. *Prawo w czasach przełomów* zorganizowanej

w Polanicy Zdroju od 27 do 29 września 2018 r. przez Instytut Historii Państwa i Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego.

Dr Grzegorz Nancka w dniach 29—30 września 2018 r. wziął udział w ogólnopolskim seminarium naukowym *Prawo rzymskie w europejskiej kulturze prawnej* zorganizowanym przez Katedrę Prawa Rzymskiego Uniwersytetu Łódzkiego. Ponadto reprezentował Katedrę Historii Prawa na organizowanych cyklicznie przez Katedrę Prawa Rzymskiego i Antycznego UW oraz Komitet Nauk o Kulturze Antycznej PAN w Warszawie Ogólnopolskich Spotkaniach Romanistów.

Dr Andrzej Drogoń wziął udział w konferencji poświęconej 80. rocznicy ogłoszenia Prawd Polaków spod Znaku Rodła, która odbyła się we Wrocławiu i Opolu w dniach 4—5 marca 2018 r., wygłaszając wykład *Związek Obrony Kresów Zachodnich w procesie walki o polski Śląsk*. Wziął również czynny udział w konferencji *Życie codzienne na terenach współczesnych Katowic w minionych epokach*, która odbyła się w Katowicach 12 września 2018 r. Czynnie uczestniczył ponadto w konferencji i wystawie *August Hlond — prymas czasu narodowych wyborów*, która odbyła się w dniach 29—30 września 2018 r. w Berlinie.

Prof. dr hab. M. Mikołajczyk brał również aktywny udział w pracach kolegium redakcyjnego najbardziej prestiżowego polskiego czasopisma z zakresu historii prawa — „Czasopisma Prawno-Historycznego”.

W 2018 r. w Katedrze wypromowanych zostało dwóch doktorów. 29 maja 2018 r. Rada Wydziału Prawa i Administracji UŚ nadała Marcie Paszek stopień doktora nauk prawnych na podstawie rozprawy *Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach (1946—1955). Organizacja i funkcjonowanie*. Jej obrona odbyła się 7 maja 2018 r. Promotorem głównym był prof. dr hab. Adam Lityński, natomiast promotorem pomocniczym — dr hab. Anna Stawarska-Rippel. Z kolei 3 lipca 2018 r. Rada Wydziału Prawa i Administracji UŚ nadała Grzegorzowi Nance stopień doktora nauk prawnych na podstawie rozprawy *Prawo rzymskie w pracach Marcelego Chlamtacza*, obronionej 30 maja 2018 r. Promotorem dysertacji był prof. dr hab. Marian Mikołajczyk. Obie rozprawy zostały uznane za wyróżniające. Należy również dodać, że praca dr. Grzegorza Nancki została wysłana na konkurs „Państwa i Prawa”.


W Katedrze kładzie się nacisk na promowanie nauki, wiedzy oraz budzenie zainteresowania historią prawa, stąd udział pracowników w różnego rodzaju warsztatach dla młodzieży, wykładach. W roku 2018 studenci reprezentujący WPiA UŚ (Michał Glück oraz Bartosz Gołębiowski) zajęli drugie miejsce w finale Ogólnopolskiej Olimpiady Prawno-Historycznej im. prof. M. Szczanieckiego, która odbyła się 25 maja 2018 r. w Katowicach na Wydziale Prawa i Administracji. Należy podkreślić, iż finał Olimpiady był organizowany przez pracowników Katedry.

Ponadto, w ramach rozpoczętej w 2017 roku współpracy międzynarodowej, Katedra gościła również Panią Viktorię Semenową (National Pedagogical

Dragomanov University in Kyiv), która prowadzi badania dotyczące nauczania prawa rzymskiego na polskich uniwersytetach.

Katedra w 2018 r. poniosła również bolesną stratę. Po ciężkiej chorobie 13 maja 2018 r. zmarł nasz przyjaciel dr hab. Wojciech Organiściak, zajmujący się między innymi dawnym prawem wojskowym oraz postacią uczonego pijara ks. Wincentego Skrzetuskiego, wybitnego prawnika i historyka polskiego Oświecenia, autora dwutomowego *Prawa politycznego narodu polskiego*.

Grzegorz Nancka

 <http://orcid.org/0000-0002-9911-7473>
Uniwersytet Śląski w Katowicach

